



Fra bostøtte til programarbeid

En evaluering av statens boligsosiale virkemidler

Tyra Ekhaugen

Evalueringskonferansen, 21. september 2018

Vista Analyse i samfunnsdebatten



A-MAGASINET For abonnenter

Daniel Appyday (37) kom til Norge med universitetsgrad. Nå vasker han gulv. Handelen følger folk



NYE KOSTAR: Meikergårder i Kinn Christoffer Haagenæs gir seg Mac til vekt. Helge Vista Analyse kan delge økonomien til 80 ganger så stor innan 2025.



STÅN BOK: Tre Enhagen og Ingelborg Rasmussen i Vista Analyse publiserte i mars (for-rapporten «Bruken av private aktører i barnevernet – ansvar og ansvar»). FOTO: TONN HILDEBRANDSEN, VG



Mer friluftsliv gir gevinst på 80 mrd



Greenpeace-rapport mener Norge tar dobbel oljerisiko



Handelen følger folk

Handelen får skylden for byenes utfordringer. Men handel er ikke årsaken.



Anbefaler ulike bomtakster

Miljødifferensierte bompenger kan realiseres i løpet av neste år. En slik ordning vil føre til kraftige kutt i utslippene av NOx, ifølge Vegdirektoratet.

/se.no

Oppdraget fra departementet

- Evaluere de statlige boligsosiale virkemidlene opp mot hovedmålet for politikken
 - «Vanskeligstilte på boligmarkedet skal kunne skaffe seg og beholde en egnet bolig»
- Evaluere hvert av virkemidlene for seg, og hele virkemiddelapparatet samlet
- Evalueringskriterier
 - Resultat og effekt: Treffsikkerhet og måloppnåelse
 - Effektivitet: Styrings- og kostnadseffektivitet
 - Relevans: Om vi gjør de riktige tingene
- Føring: Bruke registerdata
 - Ny åpning for kobling av opplysninger fra SSB og Husbanken
- Ramme: Ett år, 2 mill. kroner
 - I tillegg en opsjon som ga egen rapport

Prosjektgruppen

- Ingeborg Rasmussen
 - Svært erfaren evaluator og økonom. Sexkjøpsloven, fotlenkesoning osv.
- Sidsel Sverdrup
 - Professor i evalueringsforskning og forfatter av bøker om evalueringsmetodikk
- Nina Bruvik Westberg og Sofie Waage Skjeflo
 - Økonometri og annen kvantitativ analyse
- Ideas2evidence v/Asle Hagestøl
 - Spørreundersøkelser
- Tyra Ekhaugen (prosjektleder)
 - Forvaltningserfaring og områdekunnskap – og tilstrekkelig innsikt i det andre

De boligsosiale virkemidlene

- Juridiske virkemidler
 - Regulering av rettigheter og plikter, plassering av ansvar hos kommunene
- Økonomiske virkemidler
 - Kommunene: Tilskudd og grunnlån til utleieboliger, kompetansetilskudd
 - Individene: Bostøtte, startlån, tilskudd til etablering og tilpasning
- Pedagogiske virkemidler
 - Husbankens kompetansesarbeid ut mot kommunene
 - Mange enkelttiltak, pakket ulikt

Metode – hvordan har vi tenkt?

- Evalueringstilnærming: Målevalueringer og realistiske evalueringer
- Grundig forankring av evalueringskriterier og –spørsmål
- Kritisk granskning og sannsynliggjøring av de logiske modellene
- Ulike metoder tilpasset spørsmål og virkemiddel
 - Økonometrisk analyse av kausalitet – sammen med andre analyser
 - Informasjonsteori for analyse av de pedagogiske virkemidlene
- Metodetriangulering og bred informasjonsinnhenting

1. Praksisnær og passe tøff forskning

- Sveve over skogen – og studere hver enkelt grein
 - Opp og ned. Opp og ned.
- Stor hjelp i å kjenne forvaltningen
 - Hva trenger de å vite?
 - Hvilke tiltak finnes?
 - Hvordan vil tiltakene virke?
- Tørre å være så klar og konkret at arbeidet blir brukt
 - ... men ikke så bråkjekk at det kan viftes bort

2. Registerdata – åpner og begrensner

- Registerdata viser et bilde vi ellers ikke kan se
 - Alle individer, husholdninger og kommuner
 - Sammenlikning av grupper
 - Utvikling over tid
- Økonometri kan identifisere kausale sammenhenger
 - Hvis det finnes kilder til identifisering
- Men det er fristende å tilpasse spørsmålene til datagrunnlaget
 - Må suppleres med andre analyser, også kvalitative
- ... og det er fristende å jåle
 - Deskriptiv statistikk er ofte det vi trenger

3. Ambisiøse oppdrag krever gode verktøy

- KMD fortjener honnør for å evaluere hele virkemiddelapparatet
 - En trend som tvinger seg frem
- Stort behov for metodiske verktøy
 - Evaluering av virkemidler i sammenheng
 - Pedagogiske virkemidler
 - Låneordninger
- Se til veilederne om statlige tilskudd
 - Men gjør det kortfattet og konkret, med enkel begrepsbruk